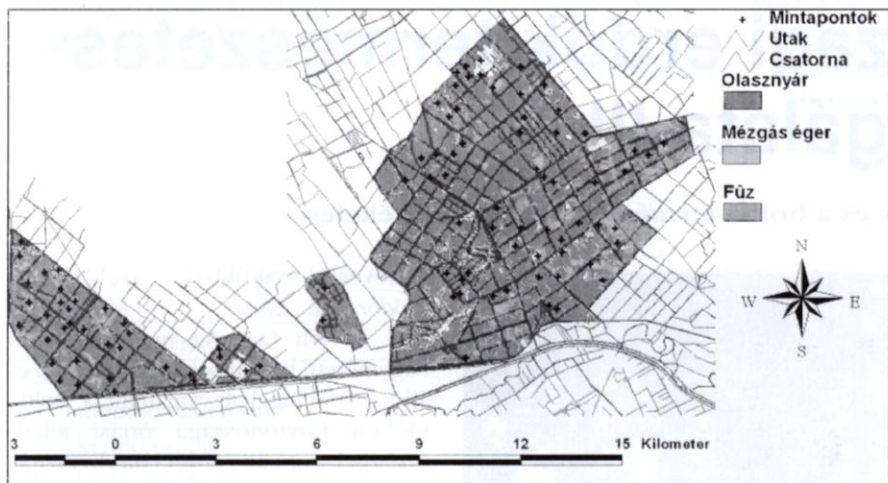
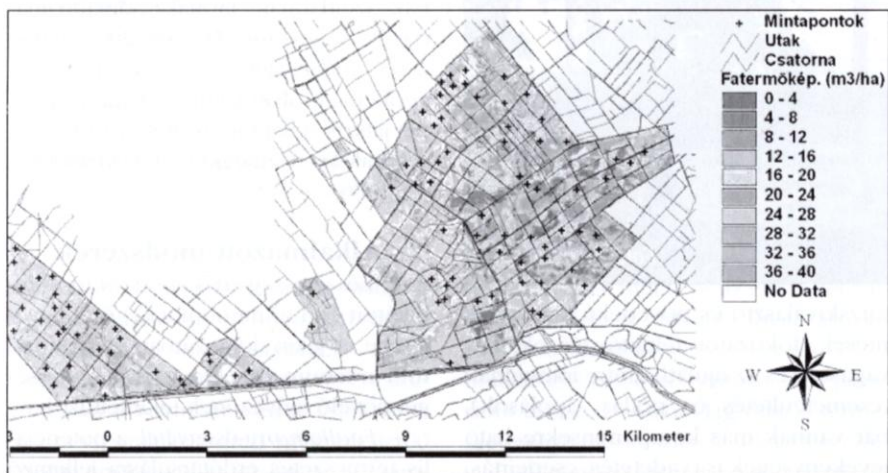

4. ábra: Az Észak-Hanság maximális fatermő képességét biztosító fajajösszetétel térképe

5. ábra: Az Észak-Hanság területeinek fatermő képességét bemutató térkép optimális fajajösszetétel esetén

dó korlátok, vagy az alkalmazhatóság térbeli behatároltsága. Ez utóbbi azt jelenti, hogy az összefüggésrendszer csak a vizsgált terület határain belül és a mintaterületekhez hasonló termőhelyi feltételek mellett adhat megbízható eredményt. Ha a vizsgálni kívánt terület termőhelyi és faállomány-borítási változatosságát sikerül megragadni, ahogy erre jelen esetben is törekedtünk, akkor a vizsgálat szempontjából fontos fajok esetében kielégítő mennyiségű adat állhat rendelkezésre regressziós elemzésekhez. Egyéb fajok (pl. tölgy) vizsgálatára azért nem került sor, mert nem állt rendelkezésre az elemzésekhez szükséges mintaszám. Ez a mintavételezéshez használt, itt részleteiben nem tárgyalt rétegzett mintavétel eredménye, aminek célja az volt, hogy a legjelentősebb állománytípusok lehető legpontosabb jellemzését tegye lehetővé olyan áron, hogy a kevésbé jelentős állománytípusok felé haladva a becslés megbízhatósága és alkalmazhatósága csökken.

Figyelemre méltó, hogy a három

tesztfaj fatermő képessége és a talajjellemzők közötti regressziós kapcsolatok biológiai értelemben véve meglehetősen erősnek bizonyultak. A 0,74, 0,75 és 0,87-es R^2 értékek ilyen vonatkozásban nagyon szoros kapcsolatokra utalnak a regresszióba vont talajtulajdonsági és fatermő képességi változók között.

A bemutatott modell sajátossága, hogy előnyben részesíti a gazdálkodási szempontokat, mivel ahol lehet a maximális fatermésűnek becsült fajtát részesíti előnyben, illetve a gyenge fatermő képességűnek becsült területek elhelyezkedésére mutat rá. Fontos kiemelni, hogy ez egyfajta szempont, ám semmiképpen sem az egyetlen. Más, a termőhellyel és a fajokkal kapcsolatos kérdések megválaszolására is használható az ilyen módon létrehozott összetett adatbázis, csak akkor az igényeknek megfelelően változik a szükséges adatok köre.

Látható az eredmények alapján, hogy elődeinknek alapvetően sikerült megvalósítani a Hanság lecsapolásának

kivitelezésekor és az erdőgazdálkodás területre történő bevezetések a maguk elé kitűzött célt, mégpedig a nyár-fatermesztésre alkalmas termőhelyek létrehozását. A 4. ábra tanúsága alapján leszögezhető, hogy a nemes nyárak – olasznyár – produkciója a terület nagy részén meghaladja az őshonos fajok produkcióját. Ez persze nem azt jelenti, hogy az olasznyáron kívül más fajok nem ültethető az adott területre, csak azt jelenti, hogy más fajok esetében (fűz és éger) gyengébb produkcióra lehet számítani. Természetesen, ha nem a fatermesztés az elsődleges rendeltetés, akkor ennek a megállapításnak nincs jelentősége.

Felhasznált irodalom

- Adorján J. 1974: Mézgás éger grafikus fatermési modell. Kutatási jelentés. Erdészeti Tudományos Intézet. Budapest.
- Halupa L., Kiss R. 1980: I-214 olasznyár grafikus fatermési modell. Erdészeti Kutatások. Vol. 73. II. p.: 157-164.
- Monserud, R. A., Sterba, H. 1996: A basal area increment model for individual trees growing in even- and uneven-aged forest stands in Austria. Forest Ecology and Management 80. p.: 57-80.
- Palotás F. 1974: Fűz grafikus fatermési modell. Kutatási jelentés. Erdészeti Tudományos Intézet. Budapest.
- Illés G., Kovács G., Bidló A. 2002: Az Észak-hansági erdők termőhelyi viszonyainak vizsgálata GIS eszközök alkalmazásával. Erdészeti Kutatások. Vol. 90. p.: 99-116.

Radnóti Miklós:

Naptár

Július

Düh csikarja fenn a felhőt,
fintorog.
Nedves hajjal futkároznak
meztelábas záporok.
Elfáradnak, földbe búnak
este lett.
Tisztatestű hőség ül a
fényesarcu fák felett.

Augusztus

A harsány napsütésben
oly csapzott már a rét
és sárgáll már a lomb közt
a szép aranyranét.
Mókus sivít már és a büszke
vadgesztenyén is szúr a tüske.